

Innst. 61 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:126 S (2015–2016)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes og Snorre Serigstad Valen om å åpne havet for ungdomsfiske hele året

Til Stortinget

Sammendrag

For at fiskeriene skal ha samme, og større, plass i fremtidens næringsutvikling i Norge, er det nødvendig med aktiv rekruttering til næringen. Gjennom ungdomsfiskeordningen kan unge over tolv år få prøve seg i næringen gjennom sommerjobb. Ordningen begrenses gjennom krav til hvilke redskaper som brukes.

Ordningen har i dag en begrensning som tilsier at kun sommermånedene er lovlige til slikt fiske, mens perioder som vinterferie, påskeferie og høstferie er utelukket.

Forslagsstillerne mener at ungdomsfiskeordningen bør utvides, slik at dette enkle og greie tiltaket for å gi ungdom en sjanse til å prøve seg i næringen gjelder hele året.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen gi ungdom bedre mulighet til å prøve seg i fiskeriene gjennom å utvide ungdomsfiskeordningen til å gjelde hele året.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut

Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Oskar J. Grimstad og Morten Ørsal Johansen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, fra Venstre, Pål Farstad, og fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, viser til representantforslaget Dokument 8:126 S (2015–2016) om å åpne havet for ungdomsfiske og svarbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet datert 13. oktober 2016 (vedlagt).

Komiteen viser til viktigheten av en aktiv rekruttering til fiskerinæringen. Denne næringen vil være svært viktig for fremtidig verdiskapning og arbeidsplasser på kort og lang sikt. Skal vi også nå målet om å sikre at sjømatnæringen får den kompetansen det er behov for, er det viktig at dyktige unge mennesker kommer tidlig inn i sektoren og får oppleve yrket. Ungdomsfiskeordningen, samt skolekvoter og lærlingekvoteordningen for øvrig, er derfor viktige tiltak.

Komiteen viser til at det er mange unge langs kysten som vil prøve fiskeryrket, og ungdomsfiskeordningen er helt sentral for å få flere unge til å satse på næringen gjennom sommerjobber og muligens en senere karriere i fiskerifaget.

Komiteen viser til at denne ordningen gjelder kun i sommermånedene, mens det i perioder som vinterferie, påskeferie og høstferie ikke er mulighet for å drive med slikt fiske. Det er gunstig at unge kan benytte sin sommerferie til å drive med ungdomsfiske.

Komiteen mener at det er viktig for Norge som fiskerinasjon, men også som havnasjon generelt, at rekrutteringen til sjøs er god. I dag er det grunn til å

være bekymret for utviklingen hvor det jevnt over rekrutteres for lite ungdom til næringen, og hvor en stadig større andel av fiskerne er nær pensjonsalder. En revitalisert ungdomsfiskeordning kan være et viktig bidrag i rekrutteringsarbeidet. God tilrettelegging i ungdomsårene er avgjørende for om en velger en karriere til sjøs.

Komiteen mener det er viktig å få belyst følgende problemstillinger som grunnlag for å gå videre med spørsmålet om ungdomsfiske hele året: hensynet til behandling av råstoff, kvalitet, sikkerhetsaspektet ved å utvide ordningen til hele året, kapasitetsmuligheter ved mottaksanlegg og konsekvenser for kvoteuttak. Videre bør ordningen ses i lys av nødvendige tiltak innen yrkesfagopplæringen, rekrutteringskvoteordningen og tilskudd til å etablere seg som fisker. Komiteen mener også at en eventuell endret ordning må spesifisere hvilke aldersgrupper den gjelder for, og andre kriterier som skal gjelde for deltakelse.

Komiteen viser til at flertallet i innstillingen til sjømatindustrimeldingen, Innst. 215 S (2015–2016), ba regjeringen utarbeide en strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen. Komiteen mener at ungdomsfiskeordningen også bør utredes i denne strategien.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med strategien for rekruttering til fiskerier om å utrede ungdomsfiskeordningen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteen mener imidlertid at det er viktig at bærekraftige hensyn ivaretas med denne ordningen. I

så henseende viser komiteen til brevet av 13. oktober 2016 fra fiskeriministeren. Komiteen støtter at ordningen ikke skal innebære utfordringer for våre tilsynsmyndigheter, samt at ordningen ikke må medføre store kontrollmessige utfordringer, særlig i den hektiske perioden av året når vinterfisket foregår og det er særlige store omsetninger. Det er svært viktig at fisket blir gjennomført på en bærekraftig måte, og at ressursuttaket ikke blir uforsvarlig høyt.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding I fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteens tilråding II fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med strategien for rekruttering til fiskerier om å utrede ungdomsfiskeordningen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

II

Dokument 8:126 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes og Snorre Serigstad Valen om å åpne havet for ungdomsfiske hele året – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 10. november 2016

Geir Pollestad

leder

Oskar J. Grimstad

ordfører

VEDLEGG

Brev fra Nærings- og fiskeridepartementet v/ statsråd Per Sandberg til næringskomiteen, datert 13. oktober 2016

Dokument 8:126 S representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes og Snorre Serigstad Valen om å åpne havet for ungdomsfiske hele året

Det vises til brev av 6. oktober 2016 fra næringskomiteen.

Komiteen ber om Nærings- og fiskeridepartementets vurdering av det vedlagte representantforslaget som lyder;

"Stortinget ber regjeringen gi ungdom bedre mulighet til å prøve seg i fiskeriene gjennom å utvide ungdomsfiskeordningen til å gjelde hele året."

Svar

Formålet med ungdomsfiskeordningen er å bidra til rekruttering til fiskerinæringa, og den har vært godt mottatt langs kysten siden den ble innført på 1990-tallet. Jeg mener at det fortsatt er viktig å legge til rette for at ungdom langs kysten kan prøve fiskeryrket, og i tillegg til ungdomsfiskeordningen har vi de siste årene forsterket skolekvoteordningen, innført lærlingekvoter og lagt til rette for elevbedrifter innenfor fiskeri.

Det er i utgangspunktet små forskjeller mellom ungdomsfiskeordningen og adgangen til fritidsfiske. Begge åpner for at fangstene kan omsettes, og aktivitetene er i utgangspunktet underlagt samme redskapsbegrensning. Hensikten med likevel å innføre en særlig ungdomsfiskeordning var i stor grad å skape oppmerksomhet omkring den muligheten for sommerjobb for ungdom som allerede var tilgjengelig gjennom åpent fiskeri.

Ungdomsfisket har likevel ikke vært omfattet av de samme kvantumsbegrensningene som fritidsfisket er. Svake bestander av kystorsk har vært argumenter for å innføre en kvantumsbegrensning også i ungdomsfiskeordningen, men redskapsbegrensningen har vært ansett tilstrekkelig til å unngå kvantumsbegrensning også i ungdomsfiske.

Den som deltar i ungdomsfiskeordningen har imidlertid, i motsetning til fritidsfisket, fått anledning til å benytte et registrert fiskefartøy dersom dette ikke er i ordinær drift i den perioden det nyttes til ungdomsfiske. Dette fremhever at ungdomsfiskeordningen er noe mer enn den generelle ordningen for fritidsfiskerne.

I vinterhalvåret er det store forekomster av fisk nær kysten, og den kommersielle flåten lander store kvanta i et svært høyt antall landinger. Den store omsetningen i vinterhalvåret innebærer også utfordringer for våre tilsynsmyndigheter. Deres hovedoppgave er å påse at vi får riktig oversikt over ressursuttaket fra havet, og dermed bidra til at vi får en bærekraftig forvaltning av bestandene.

Vi kan ikke lukke øynene for den mulighet for misbruk som det åpner for dersom et registrert fiskefartøy kan nyttes i ungdomsfiskeordningen, etter at fartøyets kvote i yrkesfisket er fisket opp, i høyseong for de ulike fiskeriene.

Jeg ser det derfor slik at dette representantsforslaget vil medføre nødvendig store kontrollmessige utfordringer særlig i den hektiske perioden av året der vinterfisket foregår. Den samlede løsningen som vi har nå, med ungdomsfiskeordningen i mesteparten av skolens sommerferie og med elevbedriftsordning, skole- og lærlingekvoter, samlet sett er godt egnet til å oppmuntre til rekruttering til norske fiskerier, samtidig som vi som tilsynsmyndigheter opprettholder våre forpliktelser til å få fisket gjennomført på en bærekraftig måte.

